

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В24 Географія Карпатського регіону

Освітня програма Середня освіта (Географія)
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.07 Географія
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри географії та природознавства
Протокол № 1 від “15” вересня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Географія Карпатського регіону
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Викладач (-і)	доцент Атаманюк Ярослава Дмитрівна
Контактний телефон викладача	+380503732162
E-mail викладача	yaroslava.atamaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Географія Карпатського регіону» потрібна для того, щоб сформувати у студентів систематизовані знання, уміння і навички з географії Карпатського регіону. Виробити вміння та навички регіональних досліджень певних явищ, дати практику у виконанні регіональних оцінок, залучити до самостійної та творчої роботи з дослідження географічних регіональних особливостей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою викладання дисципліни «Географія Карпатського регіону» є:</i> ознайомити з основними поняттями і термінами; сформувати систему знань про Карпатський регіон; ознайомити з особливостями природи, природними умови та ресурсами, особливостями формування території Карпатського регіону; ознайомити з динамікою чисельності населення. Статеві-віковим та етнічним складом населення, трудовими ресурсами; охарактеризувати розвиток та функціонування промислового комплексу Карпатського регіону; ознайомити з особливостями функціонування невиробничої сфери та формуванням зовнішньо-економічних зв'язків Карпатського регіону; систематизувати знання з географії Карпатського регіону з метою навчити студентів застосовувати їх при викладанні.</p>	
4. Компетентності	
<p>С 10. Здатність аналізувати географічні об'єкти і процеси як природного походження, так і антропогенні, з погляду фундаментальних принципів і знань природничих наук, а також на основі відповідних методів. Здатність розв'язувати педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень педагогіки, психології та окремих методик навчання, проведення досліджень і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і вимог.</p> <p>С 11. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів.</p> <p>С 13. Здатність описати широке коло географічних об'єктів у процесі викладацької діяльності.</p>	
5. Результати навчання	
<p>Д 6. Знання основних принципів і положень теоретичної, фізичної, суспільної та конструктивної географії</p>	

D 8. Уміння застосовувати знання та розуміння на операційному рівні теоретичної і прикладної географії та суміжних наук (економіки, соціології, психології тощо), щоб розвинути розуміння міждисциплінарних зв'язків курсів географії, педагогіки та методики викладання

D 9. Знання основних правил організації польових і камеральних досліджень із школярами, найбільш вживаних методів дослідження розвитку географічної освіти.

D 13. Здатність до творчого пошуку, нестандартного розв'язання наукових проблем і ситуацій, ефективного їх розв'язання нестандартними способами

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
практичні	36
самостійна робота	120

Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	014 Середня освіта (Географія)	1	вибірковий

Тематика курсу				
Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Теоретичні основи дослідження регіону. Регіон як об'єкт вивчення географії. Поняття сталого розвитку регіону. Сучасні концепції та підходи в географічних дослідженнях регіону	Лекція, практ. Робота №1.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15	2	1-2 тижні навчання
Тема 2. Вступ. Територія, географічне положення та кордони Формування сучасної території регіону та історичні особливості розвитку. Географічне положення та його оцінка. Кордони: етнічні межі, державні кордони та сучасний адміністративно-територіальний устрій. Географічні дослідження території.	Лекція, практ. Робота №2.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15	2	3 тиждень навчання
Тема 3. Передумови формування і розвитку Карпатського регіону. Історико-географічні особливості розвитку.	Лекція, практ. Робота №3.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15	5	4 тиждень навчання

<p>Регіональна політика розвитку Карпатського регіону в минулому. Сучасний стан проблем розвитку регіону. Напрямки стратегічного розвитку Карпатського регіону на сучасному етапі.</p>				
<p>Тема 4. Природні умови Карпатського регіону.</p>	<p>Лекція, практич. Робота №4.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15</p>	<p>5</p>	<p>6 тиждень навчання</p>
<p>Тема 5. Населення. Характеристика людського потенціалу. Розселення населення. Трудові ресурси. Особливості населення областей регіону.</p>	<p>Лекція, практич. Робота №5-6.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15</p>	<p>5</p>	<p>7 тиждень навчання</p>
<p>Тема 6. Аналіз мінерально-сировинної бази.</p>	<p>Лекція, практич. Робота №7-8.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15</p>	<p>5</p>	<p>8 тиждень навчання</p>
<p>Тема 7. Аналіз розвитку і розміщення галузей господарського комплексу Карпатського регіону Темпи, пропорції і структура господарського комплексу. Промисловість Виробничий потенціал. Основні фонди. Науково-технічний потенціал</p>	<p>Лекція, практич. Робота №9.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15</p>	<p>5</p>	<p>9 тиждень навчання</p>
<p>Тема 8. Агропромисловий комплекс та соціальна інфраструктура. Характеристика агропромислового комплексу. Зональна спеціалізація сільського господарства. Промислові сфери та виробнича структура АПК. Транспортне забезпечення. Розвиток і розміщення соціальної сфери.</p>	<p>Лекція, практич. Робота №10-11.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15</p>	<p>5</p>	<p>10 тиждень навчання</p>
<p>Тема 9. Оцінка господарського потенціалу Карпатського регіону. Компонентна структура господарського потенціалу. Територіальна структура</p>	<p>Лекція, практич. Робота №12.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15</p>	<p>2</p>	<p>11 тиждень навчання</p>

господарського потенціалу. Прогноз розвитку господарського потенціалу				
Тема 10. Територіальна структура Карпатського регіону Аналіз територіальної структури. Районування Карпатського регіону. Пропозиції щодо вдосконалення територіальної структури регіону	Лекція, практ. Робота №13-14.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15	5	12 тиждень навчання
Тема 11. Перспективи розвитку Карпатського регіону. Шляхи вдосконалення системи державного управління та місцевого самоврядування. Економічне регулювання розвитку регіону. Інвестиційна, інноваційна та інформаційна складові перспективного розвитку Карпатського регіону у загальноєвропейському контексті	Лекція, практ. Робота №15-16.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15	2	13 тиждень навчання
Тема 12. Комплексна характеристика областей Карпатського регіону	Лекція, практ. Робота №17-18.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15	2	15 тиждень навчання
7. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу	максимально 50 балів студент отримує під час проведення практичних занять; ще 50 балів студент отримує за складання екзамену.			
Вимоги до письмової роботи	екзаменаційний білет містить 50 тестових завдань. Вага 1 питання – 1 бал.			
Практичні заняття	Кожне практичне/семінарське заняття оцінюється в 5 балів, 10 балів студент може отримати за оформлення і презентацію індивідуального завдання. Без захисту індивідуальної роботи студент не допускається до здачі екзамену. Повторна перездача відбувається за умови, що студент набрав менше 25 балів за екзаменаційне тестування. Вага практичних занять - 80 % від оцінки допуску.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Під час навчання на практичних заняттях отримати не менше 25 балів, а також,			

обов'язково захистити 2 індивідуальні роботи дослідницького характеру.
Вага 2 індивідуальних робіт – 20% від оцінки допуску.

8. Політика курсу

Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перекладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перекладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasylia-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Географія Карпатського регіону: навчально-методичний посібник / Івано-Франківськ, 2017. - 74с.
2. Кілінська К.Й. Еколого-прогнозна оцінка природно-господарської різноманітності Карпато-Подільського регіону України. Монографія. Чернівці. – „Рута”. – 2007. 394с.
3. Карпатський регіон: актуальні проблеми та перспективи розвитку : монографія у 8 томах / НАН України. Інститут регіональних досліджень; наук. ред. В.С. Кравців. – Львів, 2013. – Том 4. Сільські території / відп. ред. В.В. Борщевський. – 2013. – 344 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»).
4. Ґрунти Львівської області : колективна монографія / за ред. С. П. Позняка. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 424 с.+вкл.

Допоміжна:

1. Кравчук Я.С. Геоморфологія Передкарпаття. - Львів: Вид-во “Меркатор”, 1999, 187с.
2. Лавейкіна Є. С. Та ін. Оцінка природно-ресурсного потенціалу та перспективи розвитку Карпатського регіону. - Науковий вісник Ужгородського національного університету, Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство, Випуск 20, частина 2, 2018. – с.76-78
3. Концепція розвитку гірських територій українських Карпат // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232-2019-p#Text>
4. Регіон – 2018: стратегія оптимального розвитку: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 8 – 9 листопада 2018 р.). – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. – 374 с.
5. Карабінюк М. М. Природні територіальні комплекси субальпійського і альпійського високогір'я Чорногірського масиву Українських Карпат : автореферат дис. ... канд. геогр. наук / М. М. Карабінюк. – Київ, 2020. – 21 с.

Викладач

Я.Д. Атаманюк